

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 88/08

11. december 2008

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-297/07

Staatsanwaltschaft Regensburg/Klaus Bourquain

ZÁKAZ BYŤ SÚDENÝ DVAKRÁT ZA TIE ISTÉ ČINY SA UPLATNÍ AJ V PRÍPADE ODSÚDENIA, KTORÉ NIKDY NEMOHOLO BYŤ PRIAMO VYKONANÉ

Cieľom tohto výkladu je zabrániť tomu, aby osoba v dôsledku skutočnosti, že vykonáva svoje právo na voľný pohyb, nebola trestne stíhaná za tie isté činy na území viacerých štátov, ktoré sú zmluvnými stranami

Pána Klauza Bourquaina, nemeckého štátneho príslušníka, ktorý slúžil v cudzineckej légii, odsúdil v roku 1961 francúzsky vojenský súd v Alžírsku na trest smrti v konaní proti ušlému, pričom ho svojím rozsudkom uznal za vinného zo spáchania trestného činu dezercie a vraždy. Tento súd považoval za preukázané, že počas svojej dezercie pán Bourquain usmrtil zastrelením iného vojaka cudzineckej légie, tiež nemeckého štátneho príslušníka, ktorý mu chcel zabrániť v dezercii. Pán Bourquain, ktorý utiekol do Nemeckej demokratickej republiky, sa pred súd nikdy nedostavil.

Podľa vojenského trestného zákonníka uplatniteľného v roku 1961, pokiaľ by sa pán Bourquain objavil, trest by sa nevykonal, ale začalo by sa nové konanie za jeho prítomnosti a prípadné uloženie trestu by záviselo od výsledku tohto konania.

Po vyhlásení rozsudku vojenského súdu nebolo proti pánovi Bourquainovi začaté žiadne iné trestné konanie ani vo Francúzsku, ani v Alžírsku. V roku 2002 prokuratúra v Regensburgu prijala opatrenia na to, aby bol pán Bourquain v Nemecku odsúdený za trestný čin, ktorý spáchal v Alžírsku.

V čase začatia nového konania v Nemecku nebol trest uložený v roku 1961 vykonateľný vo Francúzsku, pretože na jednej strane bol premlčaný a na druhej strane táto krajina vyhlásila zákon o amnestii, ktorá sa vzťahuje na udalosti v Alžírsku.

Landgericht Regensburg (Okresný súd v Regensburgu), rozhodujúci vo veci, má však pochybnosti, pokiaľ ide o zákonnosť nového trestného konania. Domáha sa toho, aby Súdny dvor rozhodol o uplatnení zásady *ne bis in idem* v schengenskom priestore. Táto zásada

zakazuje, aby osoba, o ktorej vine sa právoplatne rozhodlo v jednom štáte schengenského priestoru, mohla byť trestne stíhaná za tie isté činy v inom štáte, a to najmä vtedy, keď už trest nemôže byť vykonaný.

Vo svojom rozsudku, ktorý vyhlásil dnes, **Súdny dvor rozhodol, že zákaz byť súdený dvakrát za tie isté činy sa uplatňuje aj v prípade odsúdenia, keď trest z dôvodu procesných osobitostí nikdy nemohol byť priamo vykonaný.**

Najskôr Súdny dvor spresňuje, že odsúdenie v konaní proti ušlému v zásade tiež môže predstavovať procesnú prekážku začatia nového konania za tie isté činy.

Následne Súdny dvor konštatuje, že rozsudok vyhlásený v roku 1961 v neprítomnosti obvineného je právoplatným rozsudkom napriek nemožnosti okamžite vykonať trest so zreteľom na procesnú povinnosť začať nové konanie v prípade, že sa odsúdený objaví.

Rovnako Súdny dvor odmietol právny názor, podľa ktorého zásada *ne bis in idem* vyžaduje, aby bol trest vykonateľný priamo prinajmenšom ku dňu jeho uloženia, keďže je dôležité, aby trest nemohol byť už vykonaný v čase, keď sa začnú nové trestné stíhania.

Podľa názoru Súdneho dvora cieľ schengenského *acquis*, ktorý sa zameriava na zabránenie tomu, aby osoba v dôsledku skutočnosti, že vykonáva svoje právo na voľný pohyb, nebola trestne stíhaná za tie isté činy na území viacerých členských štátov, potvrdzuje tento výklad. Toto právo na voľný pohyb môže byť účinne zaručené iba vtedy, ak má osoba istotu, že sa bude môcť, ak už bola raz odsúdená a ak trest, ktorý jej bol uložený, už nemôže byť vykonaný podľa zákonov štátu, ktorý ju odsúdil, pohybovať vnútri schengenského priestoru bez toho, aby sa obávala trestných stíhaní v inom členskom štáte.

Vo veci samej, v ktorej je nepochybné, že uložený trest už nebol vykonateľný v roku 2002, keď sa začalo druhé trestné konanie v Nemecku, by však bolo v rozpore s potrebným uplatnením zásady *ne bis in idem* odmietnuť jej uplatnenie výlučne z dôvodu osobitostí francúzskeho trestného konania, ktoré podmieňujú výkon sankcie novým odsúdením vyhláseným v prítomnosti obžalovaného.

Preto Súdny dvor dospel k záveru, že zákaz byť súdený dvakrát za tie isté činy sa uplatňuje aj na trestné konanie začaté v štáte, ktorý je zmluvnou stranou, v súvislosti s činmi, za ktoré bol obžalovaný už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby v inom štáte, ktorý je zmluvnou stranou, aj keď podľa práva štátu, v ktorom bol odsúdený, trest, ktorý mu bol uložený, nikdy nemohol byť priamo vykonaný, a to z dôvodov procesných osobitostí.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: ES, CS, DE, EN, EL, FR, IT, HU, NL, PL, RO, SK.

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-297/07>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

tel.: (00352) 4303 5499, fax: (00352) 4303 2028